

Π.Ο. Ε.Μ.Δ.Υ.Δ.Α.Σ.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΝΩΣΕΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Χαρ. Τρικούπη 7α, 106 78 ΑΘΗΝΑ

τηλ: 210-88.16.583 fax: 210-82.59.410 e-mail: emdydas@tee.gr URL: www.emdydas.gr

Αθήνα, 02/01/2026

Αρ. Πρωτ. : 9796

Προς: 1.Υπουργό Εσωτερικών κ. Λιβάνιο
2.Υφυπουργό Εσωτερικών κ. Σπανάκη
3.Υφυπουργό Εσωτερικών κα.

Χαραλαμπογιάννη

Κοιν. : Α' Βάθμιας ΕΜΔΥΔΑΣ

Θέμα: Δικαίωμα Υπογραφής σε ΙΔΟΧ Μηχανικούς

Κύριε Υπουργέ και Υφυπουργέ, κυρία Υφυπουργέ

Όπως διαπιστώσαμε στο υπό δημόσια διαβούλευση σχέδιο Νόμου με τίτλο [«Ρυθμίσεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου τομέα, τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, την ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς και λοιπές διατάξεις»](#) περιλαμβάνεται το άρθρο 18 για Δικαίωμα υπογραφής Μηχανικών κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ που διατίθενται στους ΟΤΑ στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων – Τροποποίηση άρθρου 48 ν. 4795/2021», ως εξής (η προσθήκη με έντονα):

Στο άρθρο 48 του ν. 4795/2021 (Α' 62), περί του δικαιώματος υπογραφής ή συνυπογραφής εγγράφων προσωπικού ειδικότητας Μηχανικών, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 48 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 48

Δικαίωμα υπογραφής ή συνυπογραφής εγγράφων προσωπικού ειδικότητας Μηχανικών

Στο προσωπικό των φορέων του Δημοσίου και των ΟΤΑ α` και β` βαθμού, ειδικότητας Μηχανικών κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ που απασχολείται με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, έως οκτώ (8) μήνες, καθώς και στο ως άνω προσωπικό που απασχολείται στον σχεδιασμό, τη διοικητική υποστήριξη, την εκτέλεση και την παρακολούθηση αναπτυξιακών προγραμμάτων ή έργων που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από ευρωπαϊκούς πόρους ή διεθνείς οργανισμούς ή απασχολείται σε ερευνητικά προγράμματα και προγράμματα τεχνικής βοήθειας του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), χορηγείται δικαίωμα προσυπογραφής εγγράφων αρμοδιότητάς τους, καθώς και υπογραφής αυτών κατά τις κείμενες διατάξεις. **Ομοίως χορηγείται δικαίωμα προσυπογραφής εγγράφων αρμοδιότητάς τους, καθώς και υπογραφής αυτών κατά τις κείμενες διατάξεις στους Μηχανικούς κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ που διατίθενται στους ΟΤΑ α` και β` βαθμού, στο πλαίσιο προγραμματικών**

συμβάσεων δυνάμει του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87), περί προγραμματικών συμβάσεων.».

Η πρόβλεψη αυτή επέκτασης της δυνατότητας υπογραφής αποτελεί άλλο ένα βήμα στη μακρόχρονη διαδικασία διάλυσης και απαξίωσης των Δημόσιων Τεχνικών Υπηρεσιών και των Υ-ΔΟΜ και φυσικά κανένα θετικό αποτέλεσμα δε θα έχει. Όπως αναλυτικά είχαμε αναφέρει και [σε αντίστοιχη περίπτωση \(8μηνα\) παλαιότερα](#) **«η πρόβλεψη υποκατάστασης Τακτικών Υπαλλήλων με Συμβασιούχους, αντίκειται στο άρθρο 103 του Συντάγματος, διότι οι ορισμένου χρόνου συμβασιούχοι εκ του Συντάγματος δύνανται να καλύπτουν πρόσκαιρες, έκτακτες ανάγκες και όχι διαρκείς** όπως εν προκειμένω που καλούνται να αναλάβουν καθήκοντα μόνιμων υπαλλήλων. Ο έλεγχος και εντέλει η υπογραφή - αποδοχή των πράξεων αυτών συνιστούν το σκοπό λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών και εκ του Συντάγματος τα καθήκοντα αυτά δέον όπως ανατίθενται σε υπαλλήλους που προσλαμβάνονται και υπηρετούν κατά τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο του Συντάγματος. Δεν δικαιολογούνται για λόγους δημοσίου συμφέροντος όπως ανεπιτυχώς επιχειρείται να αποτυπωθεί στην αιτιολογική έκθεση. Η ανάγκη αυτή είναι γνωστή, όπως γνωστός είναι και ο σύμφωνος με το σύνταγμα τρόπος εκπλήρωσης της σχετικής υποχρέωσης - μέσω πρόσληψης δημόσιων υπαλλήλων. Αντίθετα λόγοι επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος επιβάλλουν την απόσυρση της σχετικής διάταξης, καθώς, μεταξύ άλλων, τυχόν υλοποίησή της χορηγεί δικαίωμα υπογραφής σε συναδέλφους Μηχανικούς, οι οποίοι δεν έχουν διοριστεί με την προβλεπόμενη στο Σύνταγμα διαδικασία, και ως εκ τούτου δεν υπάγονται στο Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα και ούτε ελέγχονται πειθαρχικά και ποινικά, ακόμα και για την έκδοση και πρόσδοση ισχύος σε διοικητικές πράξεις που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος, όπως επιτάσσει το άρθρο 24 του Συντάγματος. Είναι προφανές ότι μία τέτοια πρόβλεψη κατ' ουσία συνιστά ανάθεση της υποχρέωσης του κράτους να προστατεύει το περιβάλλον σε ιδιώτες. Επιπρόσθετα η διάταξη προσβάλλει την συνταγματική αρχή της ισότητας (μολονότι ουσιωδώς διαφέρουν οι Μόνιμοι και ΙΔΑΧ με τους ΙΔΟΧ Μηχανικούς εντούτοις εξισώνονται στις αρμοδιότητες) αλλά προσβάλλει και την αρχή της αναλογικότητας στο μέτρο που επελέγη η επίλυση του γνωστού και αναμενόμενου προβλήματος (ενόψει της διαπιστωθείσας από τα παλιά υποστελέχωσης) με την (αντικείμενη στο Σύνταγμα) ανάθεση δικαιώματος υπογραφής σε ΙΔΟΧ ενώ θα μπορούσε ευχερώς να περιορίσει άλλες αρμοδιότητες των μόνιμων ώστε να εκπληρώνουν βασικά το διάστημα αυτό και έως την πρόσληψη νέου προσωπικού όπως αναφέρεται στην αιτιολογική, αυτή την κύρια αρμοδιότητα τους **καταβάλλοντας επιπλέον αμοιβή** για αυτή την εργασία (όπως στην ΑΑΔΕ και στον eΦΚΑ).

Οι Μηχανικοί Δημόσιοι Υπάλληλοι Μηχανικοί υπογράφουν πλήθος Διοικητικών Πράξεων (Εκδόσεις Οικοδομικών Αδειών, Εκθέσεις Αυτοψιών αυθαιρέτων και Επικίνδυνων Κατασκευών, οριοθετήσεις Ρεμάτων, Εγκρίσεις Πολεοδομικών Σχεδίων, Πρωτόκολλα Παραλαβής Εργασιών, Λογαριασμούς, Πράξεις κατακύρωσης Διαγωνισμών κ.α.) με μεγάλες επιπτώσεις στο Περιβάλλον, στο Δημόσιο Συμφέρον, στην ασφάλεια των Υποδομών αλλά και στο Δημόσιο Χρήμα. Για το λόγο αυτό βρίσκονται και υπό διαρκή ποινικό και πειθαρχικό έλεγχο. Οι Ορισμένου Χρόνου συναδέλφοι μας μέχρι να βρεθεί η λύση των προσλήψεων, μπορούν να συνεισφέρουν με την υπογραφή τους στη

σύνταξη Μελετών, Τεχνικών Εκθέσεων και στην παροχή άλλων Τεχνικών Υπηρεσιών σύμφωνα με τα Επαγγελματικά τους Δικαιώματα, **αλλά όχι με την υπογραφή Διοικητικών Πράξεων.**»

Να προσθέσουμε επιπλέον και το γεγονός του **ασυμβίβαστου μεταξύ ελεγκτή και ελεγχόμενου** αφού κανείς δε μπορεί να αποκλείσει το γεγονός ότι ο Συμβασιούχος Μηχανικός της ΥΔΟΜ μπορεί ταυτόχρονα να διατηρεί, να διατηρούσε ή μελλοντικά να λειτουργήσει ιδιωτικό γραφείο Μελετών στην περιοχή ευθύνης της ΥΔΟΜ που απασχολείται.

Ήδη όπως γνωρίζετε, η Ομοσπονδία μας έχει αντιδράσει [με ανακοινώσεις](#) αλλά και [αίτηση ακυρώσεως στο Συμβούλιο της Επικρατείας](#) στην πρόσφατη προσπάθεια υποκατάστασης των μόνιμων υπαλλήλων με 24μηνους ΙΔΟΧ Υπαλλήλους για τη στελέχωση των ΥΔΟΜ της χώρας. Εκεί αναλυτικά αναφέραμε ότι:

«Λόγω της σημασίας των αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί, ως εκ του επιστημονικού τους πεδίου, στους ΠΕ Μηχανικούς, η ελλιπής στελέχωση έχει ήδη δημιουργήσει ποικίλα προβλήματα δυσλειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών, μεταξύ αυτών και στην ΚΥΔΟΜ και, ως γνωστόν, στις πολύπαθες ΥΔΟΜ των περισσότερων Δήμων της χώρας (οι οποίες μάλιστα με πρωθυπουργική εξαγγελία ενδέχεται να μεταφερθούν στο Ελληνικό Κτηματολόγιο!).

Όμως η πραγματικότητα αυτή (για τη διαμόρφωση της οποίας είναι υπεύθυνη η Πολιτεία που δεν ανέλαβε νομοθετικές πρωτοβουλίες βελτίωσης των όρων παροχής των υπηρεσιών των ΠΕ Μηχανικών, σύμφωνα και με τις αιτιολογημένες προτάσεις που έχουμε όλο αυτό το διάστημα αρμοδίως καταθέσει στους αρμόδιους Υπουργούς) δεν επιτρέπεται να αποτελέσει δικαιολογητικό λόγο καταστρατήγησης του άρθρου 103 του Συντάγματος και των αρχών αξιοκρατίας και διαφάνειας που επίσης προστατεύονται από το Σύνταγμα.

Με τις προαναφερόμενες πράξεις, καταλύεται ο κανόνας της στελέχωσης της Δημόσιας Διοίκησης με μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους, ενώ άλλωστε δεν πληρούνται οι αυστηρές προϋποθέσεις που ορίζονται στην παρ. 8 του 103 άρθρου του Συντάγματος, αφού δεν καθορίζονται σαφώς αλλά ούτε και γίνεται έστω επίκληση των πρόσκαιρων ή απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών που δήθεν εξυπηρετούνται από την πρόσληψη ΠΕ Μηχανικών με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στην ΚΥΔΟΜ και στις ΥΔΟΜ των ΟΤΑ α' βαθμού του πεδίου εφαρμογής τους.

*Σε κάθε δε περίπτωση, προσβάλλεται και το άρθρο 24 παρ. 2 του Συντάγματος, καθώς ο έλεγχος του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και η αντιμετώπιση της αυθαίρετης δόμησης (αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στην ΚΥΔΟΜ και στις ΥΔΟΜ των ΟΤΑ α' βαθμού) **τελεί υπό τον έλεγχο του Κράτους, ενώ με τις προσβαλλόμενες εγκρίνεται η πρόσληψη προσωπικού που δεν υπάγονται στο Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα και δεν πληρούνται οι εγγυήσεις επαγγελματικής επάρκειας, ανεξαρτησίας και αμεροληψίας** που αυτός παρέχει και λόγω του ιεραρχικού ελέγχου στον οποίο υπόκεινται, παρότι οι προσλαμβανόμενοι καλούνται να παράσχουν τις υπηρεσίες τους στο πλαίσιο υλοποίησης της ανωτέρω συνταγματικής υποχρέωσης του Κράτους.»*

Το αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί δεν ανταποκρίνονται στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ, [με συντριπτικά στοιχεία το έχουμε αποδείξει](#). «Από τις συνολικά 1259 θέσεις ΠΕ Μηχανικών που ζητήθηκαν από τον ΑΣΕΠ (3ΒΓ), πληρώθηκαν μόλις οι 901, δηλαδή το 28,5% των θέσεων έμειναν εξ αρχής κενές! Είναι προφανές, ότι όπως έγινε και με προηγούμε-

νους διαγωνισμούς (13Κ/2001) μεγάλο μέρος (της τάξης του 40%) από τους 900 διοριστέους, θα αρνηθεί την πρόσληψη του ή θα παραιτηθεί στην πορεία μόλις βιώσει το πολλαπλά απαξιωτικό κλίμα που όλοι ζούμε στις Δημόσιες Τεχνικές Υπηρεσίες.» **ενώ στον πρόσφατο 2ΒΓ/2025 το 90% των προσφερόμενων θέσεων ΠΕ Μηχανικών έμειναν κενές!**

Είναι προφανές ότι όπως όλες οι μέχρι τώρα «λύσεις» που επιχειρούν να δώσουν τα αρμόδια Υπουργεία Εσωτερικών και Περιβάλλοντος θα αποτύχει και αυτή παταγωδώς. «Επέκταση δικαιώματος υπογραφής», «Παράλληλα καθήκοντα», «Αναπτυξιακοί Οργανισμοί», «ε Άδειες», «Συμβασιούχοι με 8μηνά», «Διοικητικές Υποστηρίξεις», «Προγραμματικές Συμβάσεις», «Διαγωνισμοί ΑΣΕΠ», «2ετείς Συμβασιούχοι», «μεταφορά στο Κτηματολόγιο» κοκ.

Δεν υπάρχει μεγαλύτερη απαξία για την οργανωμένη Πολιτεία από το γεγονός ότι δε μπορεί πια να προσελκύσει νέους επιστήμονες με διάθεση προσφοράς να υπηρετήσουν στις Δημόσιες Τεχνικές Υπηρεσίες. **Οι εξευτελιστικές αποδοχές μας σε συνδυασμό με τις τεράστιες (και ποινικές) ευθύνες που αναλαμβάνουμε, εξηγούν το κύμα φυγής και παραίτησης που παρουσιάζεται, ειδικά στους Μηχανικούς.** Οι επιπτώσεις στο Δημόσιο Συμφέρον, στο Περιβάλλον και στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες ήδη είναι συντριπτικές. Μόνη λύση για τη στελέχωση των κρίσιμων αυτών Υπηρεσιών (ΥΔΟΜ και Τεχνικών Υπηρεσιών) όπως έχουμε τονίσει είναι :

- ✓ οι προσλήψεις Μόνιμου Προσωπικού με σταθερές σχέσεις εργασίας, μέσω διαγωνισμών ΑΣΕΠ αντί για λανθασμένες λύσεις Συμβασιούχων
- ✓ ο σοβαρός διάλογος με όλους τους εμπλεκόμενους για το μέλλον των ΥΔΟΜ και τον Δημόσιο έλεγχο στο δομημένο περιβάλλον αντί της ιδιωτικοποίησης του ελέγχου (Αναπτυξιακοί Οργανισμοί κλπ)
- ✓ οι σοβαρές αυξήσεις στις αποδοχές των Μηχανικών της Δημόσιας Διοίκησης, ώστε αυτό να καταστεί ελκυστικό σε νέους επιστήμονες αντί του οικονομικού ευτελισμού που βιώνουμε
- ✓ η νομική και θεσμική προστασία των Μηχανικών αντί της υποτίμησης και της στοχοποίησης

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος

Πετρόπουλος Δημήτρης

Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Ο Γεν. Γραμματέας

Βαγγελάκος Αλέξανδρος

Πολιτικός Μηχανικός